

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΕΖΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ 'Υπ. Οικονομικῶν

Κάθε Κράτος ἔχει : α) Νομοθετικὸν Σῶμα, β) Κυβέρνησιν, γ) Διοικητικὰς ὑπηρεσίας, δ) Στρατόν, ε) Ἀστυνομίαν, στ) Σχολεῖα, ζ) Τεχνικὰς ὑπηρεσίας, η) ὑπηρεσίας Κοινωνικῆς Προοίμιας καὶ θ) ἐν γένει πάσῃς ἀλληγορίᾳ φύσεως ὑπηρεσίας, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς δασικὰς του ὑποχρεώσεις : ἐλευθέρων καὶ εἰρηνικὴν συμβίωσιν τῶν πολιτῶν του καὶ ἀγοδον τοῦ διοικητικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Λαοῦ.

Ἡ ἐκπλήρωσις δημοσίων ὅλων αὐτῶν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Κράτους ἀπαιτεῖ δαπάνας διὰ μισθίους καὶ συντάξεις καὶ δαπάνας δι᾽ ἀγορὰν ὄλικοῦ, τὰ ποσὰ τῶν ὅποιων εἰναι τεράστια. Τὰ ποσὰ αὐτὰ τὸ Κράτος τὰ προσπορίζεται ἐκ τῆς ἀναγκαστικῆς εἰσφορᾶς τῶν πολιτῶν—τῆς φορολογίας—καὶ ἐνίστε καὶ ἐκ δαγείων ἀναγκαστικῶν ἢ προαιρετικῶν.

Ἡ φορολογία τῶν πολιτῶν ἐμφανίζεται ὑπὸ δύο μορφῶν : ὡς ἀμεσος καὶ ὡς ἐμμεσος φορολογία. Ἀμεσος λέγεται ἡ φορολογία, ὅταν διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ φόρου λαμβάνεται ὑπὸ ὅψιν τὸ εἰσόδημα ἢ ἡ περιουσία του πολίτου (φόρος καθαρῶν προσόδων, φόρος κληρονομιῶν καὶ δωρεῶν). Ἐμμεσος λέγεται ἡ φορολογία ἡ δύοις ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν των εἰς τὴν Χώραν (διασμοῖ), κατὰ τὴν παραγωγὴν των (φόρος καταγαλωσεως σιγαρέττων), κατὰ τὴν πρώτην κυκλοφορίαν των (φόρος κύκλου ἐργασιῶν, μονοπώλια) ἢ καθ' ἐκάστην μεταβίβασιν (φόρος μεταβίβασεως ἀκινήτων, χαρτόσημον κλπ.) ἢ ἐπὶ τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἢ ἐπὶ οἰκαδήποτε συναλλαγῆς ἢ ἐγγράφου.

Ἡ ἐμμεσος φορολογία ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἀποδίδει ἀμέσως ταμιευτικὰ ἀποτελέσματα. Ἀλλὰ ἔχει καὶ δύο μεγάλα μειονεκτήματα : πρῶτον, ὅτι αὐξάνει τὰς τιμὰς τῶν ἀγαθῶν καὶ συνεπῶς τὸ κόστος τῆς ζωῆς, καὶ δεύτερον, ὅτι εἰναι ἀδικος, διότι δὲν λαμβάνει ὑπὸ ὅψιν τὴν φοροδοτικὴν ἴκανοτητα του πολίτου ἀλλὰ μόνον τὸ ποσόν ἢ τὴν ἀξίαν του καταγαλωθέντος ἀγαθοῦ. Δεδομένου δὲ ὅτι τὸ μέγιστον μέρος τῶν ἐμμέσων φόρων προέρχεται ἀπὸ ἀγαθὰ εὑρείας καταγαλωσεως, διὰ πλούσιος καὶ διπλωμάτης καταβάλλοντας τὸ αὐτὸ ποσόν φόρου, διότι καταγαλίσκουν περίπου τὴν αὐτὴν ποσότητα ἐκ τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν.

Ἡ ἀμεσος φορολογία ἀπαιτεῖ τὴν πάροδον τουλάχιστον ἕνδες ἔτους διὰ τὴν ἀπόδοσιν ταμιευτικῶν ἀποτελεσμάτων ἀλλὰ ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι εἰναι δικαία, διότι καλμνει πραγματικότητα τὴν συνταγματικὴν ἐπιταγὴν περὶ συμμετοχῆς κάθε πολίτου εἰς τὰ δημόσια δάρη, ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς του δυνάμεως. Εὐλόγως οἱ λαοὶ ἀξιοῦν ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις των δημοσίων τοῦ μέγιστον μέρος τῶν κρατικῶν

τοῦ Προεδρείου τοῦ Ἐπιμελητηρίου ἐπεσκέψθη τὴν ἐκθεσιν δε εἰς Παρισίους κατ' ἔκεινην τὴν ἐποχὴν εύρισκόμενος Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς Καθηγητῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, συνοδευόμενος ὑπὸ του Προεδρου του Ἐλληνικοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Παρισίων κ. Ἰωσήφ Μηλιώτη. Εἰς τὸν κ. Παπαϊωάννου ἐπεφυλάχθη θερμοτάτη ὑποδοχὴ καὶ λόγοι ἐγκάρδιοι ἐλέχθησαν τόσον διὰ τὴν Χώραν μας δύον καὶ διὰ τὴν Α.Σ.Β.Σ. κατὰ τὴν δεξιῶσιν ταύτην.

έσόδων προέρχεται έκ του φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, κατὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ δποίου λαμβάνονται ὑπὸ δψιγ τὸ ὑφος τοῦ εἰσοδήματος καὶ τὰ οἰκογενειακὰ δάρη τοῦ εἰσοδηματίου καὶ συγχρόνως λαμβάνεται πρόνοια ὥστε γὰρ ἀποφεύγεται ή κάμψις τῆς παραγωγικῆς του δράσεως.

Διὸν αὐτό, δταν τὸ ἔτος 1919 εἰσήγετο ἐκ τῆς Γαλλίας η φορολογία τῶν καθαρῶν προσόδων εἰς τὴν Χώραν μας, οἱ τότε ἡγέται τῆς δημοσιογομίας ἔχαιρετησαν τὸ γεγονός ὃς μίαν ἀληθῆ ἐπανάστασιν. Εἶπον δτι η Ἑλλὰς εἰσέρχεται εἰς τὸ φορολογικὸν σύστημα τῶν πολιτισμένων Κρατῶν. Ο νομοθέτης τοῦ 1919 ἔκαμε μίαν προοδευτικὴν προσπάθειαν, ἔδωσε ἔναν καλὸν φορολογικὸν νόμον ἀλλὰ παρὰ ταῦτα δὲν ἐπέτυχε ἐκεῖνο τὸ δποίον ἐπεζήτει, διότι δ φόρος τοῦ εἰσοδηματος, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοὺς ἀντικειμενούς σκοπούς τῆς ἐπιθυμίας του, πρέπει γὰρ συλλάβη καὶ νὰ φορολογήσῃ τὸ πραγματικὸν εἰσόδημα κάθε πολίτου.

Θεωρητικῶς, αὐτὸν ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς δηλώσεως τὴν δποίαν δ πολίτης δποδάλλει εἰς τὴν Ἐφορίαν διὰ τὸ εἰσόδημα του. Ἀλλὰ η πραγματικότης δὲν είναι τόσον παραδεισιακή. Διότι πολλοὶ φορολογούμενοι δηλώνουν εἰσοδήματα μικρότερα τῶν πραγματικῶν καὶ ἀλλοὶ φορολογούμενοι ἀποφεύγουν τὴν ὑποδολήν δηλώσεως. Καὶ τὸ στρατόπεδον τῶν φοροφυγάδων αὐξάνει, δταν αἱ δημοσιονομικαὶ συνθήκαι ἐπιβάλλουν τὴν ὑπαρξίαν ὑψηλῶν φορολογικῶν συντελεστῶν. Διότι ὑπὸ τὸ καθεστώς αὐτό, η φοροκλοπὴ είναι πολὺ ἐπικερδῆς προσπάθεια, μὲ τεράστια ποσὰ ὡφελείας. Υπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς, η φορολογικὴ ἀρχὴ είναι ὑποχρεωμένη νὰ διαπιστώνῃ ἂν δλοι οἱ πολίταις ἐπέδωσαν δηλώσιν μὲ τὸ πραγματικόν του εἰσόδημα. Δεδομένου δὲ δτι τὸ μέγιστον μέρος τῶν εἰσοδημάτων η προέρχεται ἐκ τῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκ τῶν ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων η καταδάλλεται εἰς τοὺς δικαιούχους διὰ τῆς μεσολαβήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, τὸ ἐνδιαφέρον τῆς φορολογικῆς. Υπηρεσίας είναι ἀναγκαῖον γὰρ στραφῆ, σχεδὸν ἔξ δλοκλήρου, πρὸς τὰς πηγὰς αὐτάς. Συγεπῶς, ἵνα η φορολογικὴ Ἀρχή: α) γνωρίζῃ δλους τοὺς ἀποκτήσαντας εἰσόδηματα καὶ β) ἔξενρη τὸ ἀληθῆς εἰσόδημα ἐκάστου τούτων, παρίσταται ἀνάγκη καθιερώσεως τῆς ὑποχρεώσεως δπως διὰ τὰς συγαλλαγὰς καταρτίζωνται δρισμένα στοιχεῖα καὶ τηροῦνται ὀρισμένα διελίξια. Η θέσπισις τῶν μέτρων τούτων ὑποστηρίζεται δτι είναι συνταγματικὴ ὑποχρέωσις τοῦ δημοσιονομικοῦ νομοθέτου, διὰ νὰ είναι δυγατόν, ἐπὶ τῇ δάσει πραγματικῶν στοιχείων, νὰ καθορίζεται η δικαία—καὶ ἀγάλογος πρὸς τὴν οἰκογομικήν του δυναμικότητα—συμμετοχὴ ἐκάστου πολίτου εἰς τὰ δημόσια δάρη. Τὴν ἀνάγκην αὐτὴν ἥλθε γὰρ καλύψη τὸ N. Διάταγμα 578)1948 «Περὶ τηρήσεως διελίων ὑπὸ τῶν ἐπιτηδευματιῶν», διὰ τοῦ δποίου ἐπεδλήθη η ὑποχρέωσις τῆς ἐκδόσεως στοιχείων διὰ τὰς συγαλλαγὰς καὶ τῆς τηρήσεως διελίων ὑπὸ τῶν διοικήσιων, ἐμπόρων, ἐπαγγελματιῶν, διοτεχνῶν καὶ ἐλευθέρων ἐπαγγελματιῶν.

Οπως κάθε νέον ἔργον, οὕτω καὶ τὸ σύστημα διελίων καὶ στοιχείων συνήγητησε σφρόδροτάτην ἀντίδρασιν τῶν ἐνδιαφερομένων. Τὸ κατεπολέμησαν ἀλλοὶ ἀπὸ ἄγνοιαν, ἀλλοὶ ἀπὸ παραπλάνησιν, ἀλλοὶ ἀπὸ τὴν φυσικὴν ἀντίδρασιν κατὰ κάθε ἀλλαγῆς, καὶ μερικοὶ ἀπὸ κακὴν διέθεσιν. Η ἀντίδρασις ἔφθασε γὰρ γίγη καὶ πρόγραμμα κόμματος. «Ολα αὐτά, δσον καὶ ἀν εἴναι δυσάρεστα, ἐπρεπε γὰρ ἀναμένωνται, διότι η μετάβασις ἀπὸ τὸ χάρος εἰς τὴν τάξιν είναι πάντοτε ἐπώδυνος.

Διὰ νὰ ἐλεγχθῇ δμως η ἀκρίβεια τῶν ἐγγραφῶν τοῦ φορολογιουμένου εἰς τὰ

βιβλία του, ἀπαιτεῖται ή ὑπαρξίες εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἐφοριακοῦ Ἐλέγχου στοιχείων τοιούτων ώστε γὰρ δύναται γὰρ ἐπιτευχθῆ εἰς ἵκανοποιητικήν ἔκτασιν ή παρακολούθησις τῶν συναλλαγῶν ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ ἐπὶ τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν.

Τὴν ἀγάγκην ταύτην ἡλθε τὰς εἰσαγωγάς καὶ ἔξαγωγάς, διὰ τοῦ ὁποίου (Νόμος 810) 1948 «Περὶ συγκεντρώσεως φορολογικῶν στοιχείων», διὰ τοῦ ὁποίου ὑπεχρεώθησαν γὰρ ἀποστέλλονται κατὰ τακτὰ διαστήματα εἰς τὸν Οίκον. Ἐφορού στοιχεῖα: α) τὰ Τελωνεῖα διὰ τὰς εἰσαγωγάς καὶ ἔξαγωγάς, διὰ τοῦ ὁποίου προϊόντων διὰ τὰς χονδρικὰς ἀγορὰς τούτων ἐκ τῶν ἀγροτῶν, γ) οἱ χονδροπωληταί, διὰ τὰς χονδρικὰς πωλήσεως ἐμπορευμάτων, δ) αἱ μεταφορικαὶ ἐπιχειρήσεις, διὰ τὰ μεταφερόμενα ἀγαθά, κ.ο.κ. Σκοπὸς τῆς συγκεντρώσεως εἶναι δὲ διπλισμὸς τοῦ φορολογικοῦ δργάγου μὲ δλας τὰς ἀναγκαιούσας εἰς αὐτὸν πληροφορίας διὰ τὸν φορολογούμενον τὸν ὁποῖον πρόκειται γὰρ ἐλέγχη. Ἐπίσης, ἀπότερος σκοπὸς εἶναι: α) ὅπως δὲ ἔλεγχος διὸ δλας τὰς ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ Δημόσιον, Δήμους, Κοινότητας καὶ τρίτους γίνεται ὑπὸ μόνον τοῦ Οίκου. Ἐφόρου καὶ διὰ τοῦ ὁποίου προϊόντων κατὰ τὸν ἔλεγχοτέων ἐπιχειρήσεων εἰς δλίγας, δεδομένου διὰ τὰς πλείστας θά δύναται, εἰς γενικὰς γραμμάτας, γὰρ γίνηται ἡ ἐπαλήθευσις τῶν δηλώσεων ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἐφορίας, δάσει τῶν συγκεντρουμένων στοιχείων. Εἶναι πλέον καὶ πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ οἱ φορολογούμενοι πάσης φύσεως τρίτοι, γὰρ ἐπιδείξουν σεβασμὸν πρὸς τὸν χρόνον καὶ γὰρ περιορίσουν τὴν ἐνόχλησιν τῶν πολλῶν καὶ διαρκῶν ἐλέγχων τοῦ τόσου ταλαιπωρημένου πολίτου, ποὺ διομάζεται φορολογούμενος.

Αἱ διατάξεις περὶ βιβλίων καὶ στοιχείων καὶ περὶ συγκεντρώσεως φορολογικῶν στοιχείων, μετὰ ὑπερτριετῆ ἐφαρμογῆν, συγεγεντρώθησαν εἰς Ἑγιατὸν γομοθέτημα, ὑπὸ τὸν τίτλον «Κώδιξ Φορολογικῶν Στοιχείων», τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη κατὰ τὸ 1952. Ὁ Κώδιξ Φορολογικῶν Στοιχείων προσηρμόσθη πρὸς τὰ διδάγματα τῆς πείρας ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. Δ. 578] 1948 καὶ τοῦ Α.Ν. 810] 1948 καὶ τὸ περιεχόμενό του ἐνεπλόύτισθη σπουδαίως διὰ τῆς πολυτίμου συνδρομῆς τῶν ἐκπροσώπων τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ κόσμου, μελῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Λογιστικῶν Βιβλίων καὶ τῆς Μεγάλης Ἐπιτροπῆς Ἐπεξεργασίας τοῦ ἀρχικῶν δημοσιευθέντος Κώδικος*. Ὁ Κώδιξ, εἰς τινας περιπτώσεις δὲν παρουσιάζει τὴν ἐπιθυμητὴν πληρότητα. Τοῦτο διφείλεται εἰς τὰς παραχωρήσεις τὰς ὁποίας ἥτοι ὑποχρεωμένος δημοσιονομικὸς νομοθέτης γὰρ κάμη ἔγαγε τῆς σφοδροτάτης κατὰ τοῦ γομοθετήματός του ἀγτιδράσεως.

Βασικὴ ἐπιδίωξις τοῦ Κώδικος εἶναι η παρακολούθησις τῆς διακινήσεως τῶν ἀγαθῶν, ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς των ἡ παραγωγῆς των μέχρι καὶ τοῦ λιαγοπωλητοῦ. Βασικὸς τρόπος παρακολουθήσεως τῶν ἀγαθῶν εἶναι η ὑπὸ τοῦ Κώδικος ἐπιβαλλομένη ἔκδοσις ὡρισμένων στοιχείων εἰς δύο τουλάχιστον ἀντίτυπα, τὸ ἐν τῶν ὁποίων δίδεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸν ἀντισυμβαλλόμενον τὸ δὲ ἔτερον παραμένει εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ ἐκδότου. Ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἡ τὴν παραγωγήν του εἰς τὴν Χώραν, μέχρις διου φθάση τοῦτο εἰς τὸν καταγαλω-

* Εἶναι ιδιαιτέρως διὸ ἐμὲ εὐχάριστον νὰ ἔξαρθω τὴν πολύτιμον συνδρομὴν τὴν ὁποίαν διέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Λογιστικῶν Βιβλίων παρέσχε καὶ ἔξακολουθεὶ παρέχων δὲ διακεριμένος ἐπιστήμων κ. τ. Ιωάννης Χερσοκοῦ Καθηγητὴς τῆς Ὁργανώσεως εἰς τὴν Ἀνωτέραν Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν καὶ Πρόεδρος τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν, τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ εἰς τὴν Σχολήν.

τήν, ἔκατομμύρια συναλλαγών συνάπτονται καθημερινῶς καὶ δὲ Οἰκονομικὸς Ἐφόρος τὰς παρακολουθεῖ διὰ τῶν ἐκδιδομένων ἐγγράφων, τὰ δύοια εἶναι δὲ παντοῦ παρών ἐλεγκτῆς. Τὰ στοιχεῖα ἔχουν μεγίστην σημασίαν, διότι εἶναι τὸ πρῶτον ἐγγραφὸν εἰς τὸ δύοιον ἀποτυπωταὶ ή γενομένη συναλλαγὴ καὶ διότι εἰς τὴν κατάρτισίν του συμβάλλονται δύο τουλάχιστον πρόσωπα, δεδαιοῦντα διὰ τῆς ὑπογραφῆς των τὴν ἀκρίβειαν τοῦ περιεχομένου του, τὰ δύοια, συνήθως, ἔχουν ἀντικρουόμενα συμφέροντα. Εἰς τὰ διβλία γίνεται ταξινομημένη καταγραφὴ τοῦ περιεχομένου τῶν στοιχείων. Οὐδεμία δὲ ἐγγραφὴ εἰς τὰ διβλία δύναται· γὰρ γίνη, ἐὰν δὲν διστίζεται ἐπὶ ἐγγράφων ἀποδεικνυόντων τὴν συναλλαγήν.

Ἐάν δὲ Ἐφοριακὴ Ὑπηρεσία κατορθώσῃ νὰ ἔχῃ εἰς χειρας της: α) τιμολόγια εἰσαγωγῆς ἀγαθῶν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ καὶ ἔξαγωγῆς ἐγχωρίων ἀγαθῶν εἰς τὸ ἔξωτερικόν, β) τιμολόγια ἀγορᾶς ἀγροτικῶν προϊόντων, γ) φορτωτικάς καὶ δ) ἀποδείξεις λιανικῆς πωλήσεως τῶν ἀγαθῶν μὲν ἀκριβές, κατὰ τὸ ἀνθρωπίνως δυνατόν, περιεχόμενον, θα ἔχῃ σχεδὸν ἐκλείψη η φορολογητὴ διὰ τὰς πλείστας τῶν φορολογιῶν. Διότι, δταν διακίνησις τῶν ἀγαθῶν ἐλέγχεται καὶ δταν τὸ ἀρχικὸν κόστος (ἔξωτερικοῦ η ἀγροτῶν) τοῦ ἀγαθοῦ καὶ η τιμὴ διαθέσεώς του εἰς τὸ καταναλωτικὸν κοινὸν εἶναι ἀκριβῆ, αὐτομάτως καταργεῖται τὸ καθεστώς τῆς πωλήσεως ἀγαθῶν χονδρικῶς ἀνευ τιμολογίων η τῆς ἐκδόσεως τιμολογίων χονδρικῆς πωλήσεως μὲν ἀξίαν μικροτέραν τῆς πραγματικῆς, καὶ τὸ φαινόμενον τῆς ἀποκρύψεως τόκων, μισθῶν, ἡμερομισθίων, ἀμοιβῶν τρίτων κλπ. Τοῦτο δέ, διότι τὸ ἀτομικὸν συμφέρον ἐπιβάλλει, εἰς κάθε εἰσόδηματίαν, γὰρ ἐμφανίση δλας του τὰς δαπάνας, ἵνα μὴ φορολογηθῇ δι' ἀνύπαρκτον εἰσόδημα. Μὲ πλήρη καὶ ελλικρινῆ στοιχεῖα, ἔχασφαλίζεται η ελικρίνεια τῶν διβλίων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν προκυπτόντων δεδομένων. Ακόμη δὲ Κώδιξ, διὰ τῆς καθιερώσεως τῆς ὑποχρεώσεως ἐκδόσεως ὑπὸ τῶν ἀγροτατῶν ἐπιτηδευματιῶν τιμολογίων ἀγορᾶς ἐκ τῶν ἀγροτῶν τῶν προϊόντων των, παρέχει τὴν εὐχέρειαν ἐπιτυχοῦς ἐφαρμογῆς τῆς κοινοτικῆς φορολογίας ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἀνευ ταλαιπωρίας ἔκπτωτάδων χιλιάδων ἀγροτῶν, καὶ σχεδὸν ἀνευ δαπανῶν.

Ἐκ πρώτης δψεως, δὲ Κώδιξ φαίνεται ἔνα πολυδιάδαλον νομοθέτημα, τὸ δύοιον δυσχερῶς δύναται τις γὰρ παρακολουθήσῃ. Καὶ δμως, η καταγόησις του εἶναι ἀπλουστάτη. Κεντρικὴ του γραμμή, ὡς προελέχθη, εἶναι η παρακολούθησις τῶν ἀγαθῶν. Εἰς κάθε μετακίνησιν τοῦ ἀγαθοῦ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὸ ἄλλο ὃς καὶ εἰς κάθε ἀλλαγὴν κατέχου τοῦ ἀγαθοῦ, δὲ Κώδιξ ἐπιβάλλει τὴν ἐκδοσιν ὥρισμένου στοιχείου καὶ τὴν διαφύλαξίν του. Συνεπώς, ἔχων τις ὑπὸ δψιν τὴν δληγήν διαδρομὴν ἑνὸς ἀγαθοῦ, ἀπὸ τῆς συγκομιδῆς η παραγωγῆς η εἰσαγωγῆς του μέχρι καὶ τῆς πωλήσεως του ὑπὸ τοῦ λιανοπωλητοῦ εἰς τὸν καταναλωτήν, ἀντιλαμβάνεται εὐχερῶς τί στοιχεῖον δέοντα γὰρ ἐκδοθῆ καὶ διὰ τίνα λόγον ἐπιβάλλεται η ἐκδοσίς του.

Εἶναι δεδαίως πολυσέλιδος δὲ Κώδιξ διότι ρυθμίζει: α) δλας τὰς περιπτώσεις τῆς παρακολουθήσεως τῆς διακινήσεως τῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν, διὰ στοιχείων καὶ διβλίων καὶ β) τὸ θέμα ὑποβολῆς στοιχείων εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφορον.

Ο Κώδιξ περιέχει δύο διατάξεις σημασίας διατάξεις διὰ τοὺς φορολογουμένους:

Πρῶτον, δτι ἀνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, μετὰ σύμφω-

νού γνώμην τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Δογιστικῶν Βιβλίων, οὐδεμία ἔτέρα—πλὴν τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου—δημοσίᾳ, δημοσικῇ, κοινοτικῇ Ἀρχῇ ἢ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, δργανισμὸς κλπ. δικαιοῦται γὰρ λαμβάνη γνῶσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Κώδικος προβλεπομένων βιβλίων καὶ στοιχείων. Καὶ δεύτερον, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν φορολογιῶν, δὲ Οἰκον. Ἐφόρος ὑποχρεοῦται γὰρ ἀναγνωρίζῃ ὡς ἀκριβῆ τὰ δεδομένα τὰ προκύπτοντα ἐν τῶν βιβλίων τοῦ ἐπιτηδευματίου.

Ο Οἰκον. Ἐφόρος ὑποχρεοῦται γὰρ μὴ λάθῃ ὅπ’ ὅψιν τὰς ἐκ τῶν βιβλίων προκυπτούσας ἀγοράς, εἰσπράξεις, πληρωμὰς καὶ λοιπὰ δεδομένα, ἐὰν ἐκ τῶν συγκεκριμένων στοιχείων, ἀτίνα οὗτος διαθέτει, προκύπτη ἀποδεδειγμένως διὰ αἱ εἰς αὐτὰ ἐγγραφαὶ εἰναι ἀνακριθεῖς, μὴ εἰκονίζουσαι τὴν πραγματικὴν κατάστασιν.

Δὲν θεωρεῖται ἀνακρίθεια τῶν βιβλίων : α) ἡ ἐκ μέρους τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου ἀπόρριψις ἡ δὲ περιορισμὸς πραγματικῶν δαπανῶν κατ’ ἐπιταγὴν τῶν κειμένων διατάξεων, β) ἡ ἀναγραφὴ εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῶν ἐμπορευσίμων στοιχείων εἰς τιμὰς μικροτέρας τῶν προσηγόρων, γ) δὲ ἐκ μέρους τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου συνυπολογισμὸς εἰς τὰ ἔσοδα τῆς ἀξίας τῶν ποσοτικῶν ἐλλειμμάτων, ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τηρήσεως βιβλίου ἀποθήκης, τὰ δποῖα δὲν θεωρεῖ ὡς δικαιολογούμενα ἐκ τῆς φυσικῆς ἀπομειώσεως ἡ ἐξ ἑτέρου λόγου καταστροφῆς των καὶ διὰ τὰ δποῖα δὲν ἔχει στοιχεῖα ἀποδεικνύοντα διὰ πρόκειται περὶ ἐλλειμμάτων προερχομένων ἐξ ἀποκρυβεῖσῶν πωλήσεων, δ) δὲκ μέρους τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου περιορισμὸς ἡ ἀπόρριψις τῶν γενομένων δαπανῶν διὰ τὰς δποίας δὲν ἔξεδόθη ἡ ὑπὸ τοῦ Κώδικος προβλεπομένη διπλότυπος ἀπόδειξις, ε) δὲκ μέρους τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου περιορισμὸς ἡ ἀπόρριψις ἀποσθέσεων τῶν ἐπισφαλῶν ἀπαιτήσεων, στ) πᾶσα παρατυπία δφειλορένη εἰς παραδρομὴν ἡ συγγνωστὴν πλάνην.

Ο Κώδιξ δὲν εἶναι Γενικὸν Δογιστικὸν Σχέδιον, διότι ἐκ τῶν σχετικῶν στοιχείων μιᾶς τοιαύτης ἐργασίας περιλαμβάνει μόνον ἔκεινα τὰ δποῖα εἶναι ἀπαρίτητα διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν συγαλλαγῶν πρὸς καταπολέμησιν τῆς φορολοπῆς. Ο Κώδιξ, θὰ ἔλεγα, περιλαμβάνει τὰ στοιχεῖα ἔκεινα τὰ δποῖα εἶναι ἀπαραίτητα εἰς τὸν ἐπιτηδευματίαν διὰ γὰρ λογοδοτήσην ἔναγει τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου (Δημοσίου) διὰ τὴν ἀσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του, τὸ δποῖον εἶναι κοινωνικὴ λειτουργία μὲ δικαιώματα ἀλλὰ καὶ μὲ ὑποχρεώσεις.

Ἄλλα δυον καὶ ἄν φαίνεται ἐκ πρώτης δψεως ὡς φορολογικὸν νομοθέτημα δ Κώδιξ Φορολογικῶν Στοιχείων, ἐπιδιώκει συγειδητῶς καὶ ἀλλους γενικωτέρους σκοπούς, ὅπως εἶναι ἡ ἀγορᾶς τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπιπέδου, ἡ προώθησις τῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς δργάνωσιν τῆς λειτουργίας των, ἡ συγκρότησις συγχρονισμένων καὶ ἀρτίως λειτουργούντων λογιστηρίων, δ ἔθισμὸς τῶν ἐπιχειρηματιῶν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἀριθμοδεικτῶν καὶ ἀλλων δεδομένων, τὰ δποῖα παρέχει ἡ λογιστικὴ δργάνωσις.

Ο Κώδιξ ἔδειταισε αἰσθητῶς τὸ ἐπίπεδον τῆς λογιστικῆς καταρτίσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λογιστήρια τῶν ἐπιχειρήσεων, διότι ἡγάκκασε αὐτοὺς γὰρ μελετήσουν τὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος δημιουργούμενα δργανωτικὰ κλπ. θέματα. Τέλος, ἀπήλλαξε πολλοὺς ἐπιχειρηματίας, ἐστω καὶ ἀγαγκαντικῶς, τῆς μανίας τῆς φορολοπῆς, καὶ οὕτω οὗτοι ἔδωσαν δληγ τὴν ζωτικότητά των εἰς τὸν συγχρονισμὸν τῶν ἐπιχειρήσεων των καὶ εἰς τὴν περαιτέρω ἀγάπτυξιν τῶν ἐργασιῶν των.

Άλλα περαιτέρω, ἡ ὑπὸ τοῦ Κώδικος προβλεπομένη συγκέντρωσις φορολο-

γιακῶν στοιχείων παρέχει δεδομένα διὰ τὸν ἐπακριβῆ καθορισμὸν τοῦ ἔθνους εἰσοδήματος, διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ εἰσοδήματος ἑκάστης Ἰδιωτικῆς οἰκονομίας, διὰ τὸν πραγματικοὺς φορεῖς τοῦ φορολογικοῦ βάρους, διὰ τὴν φοροπίεσιν —ἀμέσον καὶ ἔμμεσον— κατὰ ἐπίπεδα οἰκογενειακοῦ εἰσοδήματος, διὰ τὴν ἔθνηκήν κατανάλωσιν, τὰς Ἰδιωτικὰς ἐπενδύσεις, τὸν δῆκον τῶν συγκαλλαγῶν, τὸν δῆκον, τὸν ροῦν καὶ τὸν χρόνον τῶν μεταφορῶν, τὴν διαπίστωσιν τοῦ ρυθμοῦ τῆς περιοδικότητος ὡρισμένων οἰκονομικῶν φαινομένων καὶ τὴν ἔξακριβωσιν τῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς παραγωγῆς καὶ ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας τῶν ἀγαθῶν, τὴν δροίαν ἀσκοῦν τὰ ἑκάστοτε λαμπτανόμενα μέτρα. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ εἰναι πολύτιμα εἰς ἕνα σύγχρονον Κράτος, διότι δοθεῖσυν σπουδαίως εἰς τὴν χάραξιν καὶ εἰς τὴν ἀσκησιν δρθῆσθαι οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ, ἴδιαιτέρως, εἰς τὸν προγραμματισμὸν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν μεγάλων ἔργων.

Καὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς διπλῆς ἀνάγκης: α) τῆς παροχῆς τῶν συγκεντρωθεισῶν φορολογικῶν πληροφοριῶν ἐγκαίρως εἰς τὸν ἀρμόδιον Οἶκον. Ἐφόρον πρὸς ἔλεγχον τῶν φορολογικῶν δηλώσεων καὶ δεσμάτων τοῦ προσήκοντος φόρου, β) τῆς ἔξυπηρετήσεως τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν τῶν ἐπιφορτισμένων μὲ τὸν οἰκονομικὸν προγραμματισμόν, ἑκάστησθη ἡ δργάνωσις τῆς Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δροία ἔχει ως σκοπὸν τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν στοιχείων τῶν συγκεντρουμένων ὑπὸ τῶν τοπικῶν Οἴκων. Ἐφόρων. Η Ὑπηρεσία αὕτη, λειτουργοῦσα ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπεξεργαζόμενη στοιχεῖα δι' δλόκληρον τὴν Χώραν, διοικᾶται Μηχανογραφικῇ, διότι ἔργάζεται μὲ μηχανογραφικὸν συγκρότημα λογιστικῶν στατιστικῶν μηχανῶν, στηριζόμενη εἰς τὸ σύστημα τῶν διατρήτων χαρτίων δελτίων. Διὰ τῶν μηχανῶν ἐπιτυγχάνεται δπῶς τὸ ποσὸν τὸ ἀντιπροσωπεύον ἀξίαν ἡ ποσότητα μεταγράφεται δισκοδήποτε φοράς ἀπαιτεῖται πρὸς ἔξαγωγὴν διαφόρων ἀποτελεσμάτων, δλως μηχανικῶς καὶ αὐτομάτως ἄγει τῆς ἐπεμβάσεως ἀνθρωπίνης ἐνεργείας, εἰς χρόνον ἀπείρως μικρότερον ἔκείνου διτις ἀπαιτεῖται: ἐάν ἡ ἐργασία ἐγίνετο διὰ τῆς χερός, καὶ μὲ δεσμαίστητα ὅτι οὐδὲν λάθος ἐγένετο.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Κώδικος Φορολογικῶν Στοιχείων καὶ ἡ ἐντατικὴ ἐργασία τῶν Ἐφοριακῶν καὶ Ταμειακῶν συνέτειγαν ὥστε νὰ ἐμφανίζωνται αἱ ἀκόλουθοι εἰσπράξεις εἰς ἑκατομμύρια δρχ. ἐκ τῶν φορολογικῶν τῶν δροίων ἡ ἐφαρμογὴ ἔχει ἀγατεθῆ εἰς τὰς Οἴκους. Ἐφορίας.

Εἰσπράξεις ἐκ φορολογίας

Οίκον. έτος	*Αμέσου	*Εμμέσου	Σύνολον	Δείκτης αὐδήσεως φορολογίας	Τιμάριθμος λιανικῆς πωλησεως
1938/39	1 768	1 844	3 612	1,—	1,—
1948/49	464 958	498 700	963 658	266,80	336,20
1949/50	647 281	731 913	1 379 194	381,80	349,—
1950/51	869 042	916 227	1 785 269	494,30	398,20
1951/52	1 318 704	1 017 864	2 336 568	646,90	416,10
1952/53	1 381 362	1 103 696	2 485 058	688,—	428,10

Εἰς τὰ ἔσοδα ἔξ ἀμέσων φόρων τοῦ οἴκου. έτους 1952/53 περιλαμβάνονται καὶ 124 703 ἑκατομ. δρχ., προερχόμενα ἐκ τῆς εἰσφορᾶς τῆς ἐπιβληθείσης τὸν

Από τὴν σίνησιν τῶν Ἰδεῶν

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

(Μερίμνη τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν Β. καὶ Ε. τῆς Α.Σ.Β.Σ.)

Colonel J. R. Beishline — Military Management for National Defense
(Στρατιωτικὴ Ὁργάνωσις πρὸς Ἐθνικὴν Ἀμυνὴν), 1950, σελ. 289. Prentice-Hall, N. York.

Ολίγα περὶ τῆς στρατιωτικῆς ὄργανώσεως ἀπαντῶνται εἰς τὰ εἰδικὰ περὶ ὄργανώσεως συγγράμματα.

Αν ἔξαιρέση τις σχετικὰ κεφάλαια τῶν βιβλίων : L. Urwick : The Elements of Administration — Peterson : Business Organization and Management — Mooney — Reiley : The Principles of Organization — R. Davies : Industrial Organization and Management — M. Bourquin : Problèmes d'organisation de l'entreprise, ὡς καὶ δλίγας μικρὰς μονογραφίας, δυσκόλως θὰ ἀνεύρῃ θέματα, ίδιας συγκριτικῆς μελέτης, ἀκόμη καὶ ὁ εἰδικευόμενος περὶ τὴν ὄργανωσιν.

Καὶ δῆμος, χρονικῶς, ἔνεκεν τῶν ζωτικῶν σκοπῶν οἵτινες ἔξυπηρετοῦνται, ἡ ὄργανωσις εἰς τὸν στρατόν, τὸ Κράτος καὶ τὴν Ἑκκλησίαν προηγήθη τῆς ὄργανώσεως εἰς τὴν ἐπιχείρησιν. Αἱ ἀρχαὶ τοῦ H. Fayol εὑρον ἐν Εὐρώπῃ τὴν πρώτην ἀπῆκτησιν εἰς τὸν γαλλικὸν καὶ βελγικὸν στρατόν, καὶ ἥτο τοῦτο φυσικόν, προκειμένου περὶ τῆς θεωρίας τῆς διοικήσεως.

Ἡ ἄνθησις τῶν ὄργανωτικῶν μεθόδων πολλὰ δοφείλει εἰς τοὺς πολέμους. Σπουδαίαν ὅθησιν ἔδωκεν ὁ πρῶτος παγκόσμιος πόλεμος ὅτε, λόγῳ τοῦ κοινοῦ κινδύνου, παρεμερίσθησαν προλήψεις, ἀδράνειαι καὶ συμφέροντα, αἱ δὲ ὄργανωτικαὶ μέθοδοι ἐφηρμόσθησαν εἰς ἄνευ προηγουμένου κλίμακα ἐν Ἀμερικῇ καὶ Εὐρώπῃ. Πολλοὶ ἐπαγγελματίαι ὄργανωται ἔχρησιμοι ποιῆσιν εἰς βασικάς στρατιωτικός θέσεις.

Ως κλασικά παραδείγματα ἀγαφέρομεν ἐν Ἀμερικῇ τὰς ἐπιτεύξεις τοῦ ὄργανωτοῦ H. Gantt εἰς τὴν διοργάνωσιν παραγωγῆς πολεμικοῦ ὄλικοῦ, εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς κατασκευῆς ἐμπορικῶν πλαισίων πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν κενῶν τοῦ ὑποβρυχιακοῦ πολέμου, καὶ εἰς τὴν καλυτέραν χρησιμοποίησιν τούτων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ναυτιλίας. Παρομοία προσπάθεια πρὸς ἐπαύξησιν τῆς πολεμικῆς παραγωγῆς κατεβλήθη ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τοῦ H. Casson. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐφηρμόσθη τὸ πρῶτον εἰς εύρυτάτην κλίμακα ἡ τεχνικὴ τῶν τέστων, κυρίως πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐπιλογῆς τῶν καταλλήλων προσώπων δι' ἀξιωματικούς καὶ ὀπλίτας τῶν διαφόρων εἰδικοτήτων τοῦ στρατοῦ. Ἐδοκιμάσθησαν εἰς δημαρκιάς ἔξετάσεις περὶ τὰ 3 000 000 ἀνδρῶν, μὲ Iκανοποιητικά ἀποτελέσματα.

Μάρτιον 1953 διὰ τοῦ N. 2360. Ἐξ ἀλλου, ἡ σχέσις ἀμέσου καὶ ἐμμέσου φορολογίας ἔχει οὕτω :

Οικον. ἔτος	"Ἀμερικ."	"Ευρωπαίος"	Σύνολον
1938/39	18,28	81,72	100
1952/53	27,47	72,53	100
Αριθμησις	9,19	Μείωσις	9,19

Συνεπῶς, ἡ σημερινὴ θέσις τῶν ἀμέσων φόρων ἐμφανίζει καλυτέρευσιν κατὰ 50 οὐρανὸν ἐν σχέσει μὲ τὴν προπολεμικὴν τοιαύτην, ἐνῶ ἡ προπολεμικὴ ἐμμέσως φορολογίας ὑπεχώρησε κατὰ 11,20 οὐρανὸν ἐν σχέσει μὲ τὴν μεταπολεμικὴν τοιαύτην.

Βεβαίως τὸ ποσοστὸν τῆς συμμετοχῆς τῆς ἀμέσου φορολογίας εἰς τὰ ἐκ φορολογιῶν κρατικὰ ἔσοδα εἶγαι εἰσέτι πολὺ χαμηλόν. Ἄλλα πρέπει νὰ ληφθοῦν

'Η τεχνική αυτή, ίδιως διά την έκλογήν των βαθμοφόρων, έχρησιμοποιήθη εύρυτα και κατά τὸν Β' παγκόσμιον πόλεμον εἰς τὸν Ἀμερικανικὸν και Ἀγγλικὸν στρατὸν (ώς και παρ' ήμῖν). Καὶ παρὰ ἐνίας ὑπερβολᾶς (καὶ ὡς πρὸς τὰς δυνατότητας και ὡς πρὸς τὸν τρόπον χειρισμοῦ) δέον νὰ ὀμοιογηθῇ ὅτι ταχυτέρα και ἀποτελεσματικωτέρα μέθοδος διά τὴν ἐπιλογήν, μόρφωσιν και προσαγωγὴν δὲν εὐρέθη εἰσέτι, προκειμένου νὰ δραγανωθοῦν μεγάλοι στρατοί, μὲ αὔξουσαν κατανομὴν τῶν εἰδικοτήτων, σχεδὸν ἐκ τοῦ μηδενός.

'Ο σημερινὸς στρατὸς πολλὰ ἐδιδάχθη ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν ὄργανωσιν, ὡς αὕτη ἔφαρμόζεται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις. Ἀρκετὰ ὅμως προσέφερεν οὗτος εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐμμέσως. Γόνιμος ὑπῆρξεν ίδιας ἡ συμβολὴ τοῦ εἰς τὰς ἀφορῶντα τὴν διοίκησιν και τοὺς τύπους μεταβιβάσεως τῆς ἔξουσίας. Μαρτυρίαι ὡς αἱ τῶν Alford, Mooney, R. Davies, Urwick, προσεπικυροῦν τοῦτο. Τὰ πορίσματα τοῦ II παγκοσμίου πολέμου, καθ' ὃν ἡ ἐπιστημονικὴ ὄργανωσις ἐφηρμόσθη εἰς πολὺ μεγαλυτέρων κλίμακα και ἡ μηχανοποίησις τῶν ὅπλων και τῶν ὑπηρεσιῶν ἔφθασαν εἰς ὑψηλὰ ἐπίπεδα, δὲν μᾶς εἶναι ἀκόμη αὐθεντικῶς γνωστά. Πάντως, πολλαὶ μέθοδοι ἐπιτυχοῦσαι εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἐφηρμόσθησαν κατ' ἀναλογίαν και εἰς τὸν στρατόν. Εἶναι φυσικὸν ὅπως εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὄργανωσιν ἡ προσοχὴ στραφῆ περισσότερον πρὸς τὰ προβλήματα τῆς διοίκησεως. Και ἀπαντῶμεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀξιόλογα συγγράμματα ὡς τὰ ἔξις: Chef d' escadron de Tourquat: Soyez des chefs — Lt Colonel Lebant: Commander—I. Castex: Questions d' état major. Ἐπὶ εὐρυτέρου δὲ και πλέον φιλοσοφικῷ πεδίου: Lyautey: Lettres du Tonkin et de Madagascar—Maurois: Lyautey et Dialogues sur le commandement.

Τὸ παρὸν ἐπίκαιρον βιβλίον μᾶς παρουσιάζει μίαν ἐπιστημονικὴν σκιαγραφίαν πρὸς ἐπίτευξιν τῆς μεγίστης ἀποδοτικότητος και οἰκονομίας, βασιζομένης εἰς τὰς ἐπιτυχεστέρας ἀπόψεις πρακτικῆς τῆς Ἀμερικανικῆς διοίκησεως τῶν ἐπιχειρήσεων και τὰς καλυτέρας παραδόσεις τῆς στρατιωτικῆς ὄργανωσεως. Εἶναι τὸ πρῶτον βιβλίον τὸ δόποιον ἔφαρμόζει τὴν ἐπιστήμην τῆς διοίκησεως τῶν ἐπιχειρήσεων, κατ' ἀναλογίαν, εἰς τὰ στρατιωτικὰ προβλήματα.

Κατὰ τὸν πρόλογον τοῦ συγγραφέως, δοτις συνδυάζει εὐρεῖαν στρατιωτικὴν πεῖραν μὲ σοβαρὸν θεωρητικὴν κατάρτισιν εἰς τὰ προβλήματα τῆς Ὀργανώσεως (ἔξεπαιδεύθη εἰς τὰ Πανεπιστήμια Columbia και Ohio State University), η δὴ οἰκονομία τοῦ ἔργου του ἔχει ὡς ἔξις:

'Η διάταξις τῆς παρουσιάσεως τῆς ὥλης ἐγένετο πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως διευκολυνθῇ ἡ ταχεῖα και ἐντελῆς κατανόησις τῶν θεμάτων. Διδ και ἡ ἀνάπτυξις διηρέθη εἰς πέντε μέρη, τὰ δόποια φέρουν τοὺς τίτλους: Εἰσαγωγὴ—Στρατιωτικὸς Προγραμματισμός—Στρατιωτικὴ Ὀργάνωσις—Διοίκησις—Ἐλεγχος. Ταῦτα ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν λογικὴν διαδοχὴν τῶν στρατιωτικῶν λειτουργιῶν.

*Αναλυτικῶτερον διαλαμβάνονται τὰ ἔξις: Εἰς τὸ πρῶτον μέρος (κεφάλαια 1—3)

ὅπ' ὅφιν και νὰ ἐκτιμηθοῦν δεόγτως: α) ὅτι ἡ πενιχρότης τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος δὲν ἀφήγει σημαντικὰ περιθώρια δράσεως εἰς τὴν ἀμεσον φορολογίαν, και β) ὅτι τὰ μέτρα διώξεως τῆς φοροδιαφυγῆς —μεγάλης ἀδυναμίας τῆς ἀμέσου φορολογίας—εὑρίσκονται ὑπὸ ἀνάπτυξιν, συνεχῶς συμπληρούμενα.

'Η καθ' ἔκαστον οἰκονογομικὸν ἔτος, δημος, αὐξήσις τῶν δηλουμένων εἰσοδημάτων και τῶν ἐπ' αὐτῶν φόρων ἀφήγουν τὴν παρήγορον ἐλπίδα ὅτι συνεχῶς θὰ πυκνοῦσται αἱ τάξεις τῶν εἰλικριγῶν φορολογουμένων. Σήμερον μέγιστον μέρος τῶν διορχέων καταγοεῖ τὴν ἀξίαν τοῦ συστήματος τῆς ἐκδόσεως ἐγγράφων και τηρήσεως διδούσιν ὡς και τοῦ συστήματος συγκεντρώσεως φορολογικῶν στοιχείων και ἐκτιμᾶ τὴν μεγάλην σπουδαιότητα αὐτοῦ διὰ τὴν δικαίαν κατανομὴν τοῦ φορολογικοῦ δάρους και διὰ τὴν λύσιν πλήθους μεγάλων προβλημάτων τῆς Χώρας.